

การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากการรวมโรงเรียนขนาดเล็ก เข้าด้วยกัน

An Assessment of Student Learning After a Merging of Small Schools Together

สมภพ มาลีแย้ม¹ และเพ็ญณี แนนท²

Sompop Maleeyam¹ and Pennee Narot²

Received : August 26, 2019; Revised : October 5, 2019; Accepted : October 7, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนที่มีการควบรวม ในพื้นที่อำเภอ จอมพระ จังหวัดสุรินทร์ 2) เพื่อศึกษาการพัฒนาตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนที่มีการควบรวม ตามกรอบทฤษฎีระบบ 3) เพื่อศึกษาการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีการควบรวม ในพื้นที่อำเภอ จอมพระ จังหวัดสุรินทร์ เก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนควบรวม จำนวน 4 คน ผู้ปกครองและนักเรียนจำนวน 30 คน ผู้แทนจากชุมชน จำนวน 8 คน ทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลภาคสนาม จากการสังเกต แบบไม่มีส่วนร่วมการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกประเด็นตามขอบเขตของเนื้อหาและใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1) การบริหารของโรงเรียนที่มีการควบรวมก่อนควบรวมมีความแตกต่างกับหลังควบรวม การพัฒนาตนเองของนักเรียน พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า นักเรียนโรงเรียนบ้านโคกเพ็ดโนนจำปา และโรงเรียนบ้านหนองขาว ก่อนควบรวมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีจำนวนนักเรียน น้อยกว่า

¹นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น; Master of Public Administration Program, College of Local Administration, Khon Kaen University, Thailand; e-mail : mals11535@gmail.com

²วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น; College of Local Administration, Khon Kaen University, Thailand.

40 คน ส่วนใหญ่ยากจน อยู่กับตายาย มีระดับสติปัญญาปานกลางถึงน้อย ครู และผู้อำนวยการมีภาระงานมาก ได้รับงบประมาณจากรัฐบาล ด้านกระบวนการบริหารหลังควบรวมมีคุณภาพการเรียนการสอนมีมาตรฐาน ด้านผลงาน พบว่า จำนวนนักเรียนต่อห้องก่อนควบรวมมากกว่าหลังควบรวมเพราะจบการศึกษาและย้ายไปโรงเรียนใหม่ นักเรียนได้รับความเอาใจใส่จากครูผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์ ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนที่ดีขึ้นและสามารถปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้เป็นอย่างดี ปัจจัยด้านผลลัพธ์ พบว่า ครู นักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก บางส่วนไม่พอใจเพราะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และปัจจัยด้านผลกระทบการเรียน พบว่า โรงเรียนมีการสอบ (O-NET) ก่อนควบรวมมีคะแนนภาพรวมน้อยกว่าหลังควบรวม

3) การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีการควบรวม ในพื้นที่อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า นักเรียนระดับชั้นอนุบาลมีระดับการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ และผลการประเมินการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า ก่อนควบรวมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าหลังเรียน เนื่องจากระบบการเรียนมีมาตรฐานมากกว่า ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 2 โรงเรียนผ่านเกณฑ์ ผลประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า ก่อนควบรวม โรงเรียนโคกเพร็ดโนนจำปา มีคะแนนน้อยกว่าหลังรวมควบรวม ส่วนโรงเรียนบ้านหนองขาวก่อนควบรวมมีคะแนนเท่ากับหลังควบรวม และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือผ่านเกณฑ์

คำสำคัญ (Keywords) : สภาพการเรียนการสอน, โรงเรียนควบรวม, การบริหารจัดการ, โรงเรียนดีใกล้บ้าน

Abstract

This research is qualitative. The object researches. 1)To study the teaching and learning conditions of schools that have mergers in Chomphra District. 2) To study student self-development in schools that are merged according to the system theory framework. 3)To study the evaluation of student learning with mergers in Chomphra District, Surin province. The research collect data from key informant are 4 persons in the merged school, parents and 30 students, 8 community representatives and collect data from documents and field data from non-participant observation, interview, group discussions and analyze data by separating issues based on content boundaries and using triangular data verification methods.

The results of the study showed that 1) the management of schools with mergers before mergers and acquisitions is different from after mergers. 2) The

student's self-development found that the input factors Students at the Ban Khok Phet Non Champa School and the Ban Nong Khwao School before merging with low academic achievement. There are the students less than 40 students. The most of them are poor and they stay with grandparents. They have moderate to low intelligence levels. The teachers and the directors have a lot of work load. The post-merger management process has the standard of teaching and learning quality. The output was found the number of students per room before the merger was greater than after the merger because of graduation and moved to new school. They receive attention from teachers with knowledge and experience. The resulting in children having development in reading think, analyze and write better and they can behave according to desirable characteristics as well. The results factors found that teachers, students and parents were very satisfied. Some of parents aren't satisfied because they have more expenses and the effect found that the schools have O-NET test before merging, the overall score is less than after the merger. 3) The assessment of student learning with mergers in Chom Phra district Surin province found that the kindergarten students have a level of learning through the criteria and the results of learning assessment in basic courses at the elementary level found that before merging, there is more achievement than after studying because the learning system is more than standard. The results of evaluating desirable characteristics for both schools through criteria. The evaluation results of reading, thinking, analyzing and writing revealed that the Khok Phet Non Champa School before merging with less than after the merger while, before merging the Ban Nong Khwao School with a score less than after the merger while the Ban Nong Khwao School, before merging, has a score equal to after the merger and the assessment results of the learner development activity is through the criteria.

Keywords : Teaching Conditions, Merge School, Effect, Management, Good School Near Home

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบัน “โรงเรียน” ในฐานะสถาบันหลักในการจัดการศึกษายังคงถูกกล่าวหาว่าเป็นต้นเหตุของการด้อยประสิทธิภาพ ส่วนครูยังขาดความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของปัญหาในระบบการศึกษา (Lathapipat, 2014) มาจากการด้อยประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา และนำมาสู่การทำให้โรงเรียนและครูไม่สามารถยกระดับการเรียนการสอนให้ดีขึ้นได้ โดยภาพที่ชัดเจนที่สุดของการจัดสรรทรัพยากรอย่างไร้ประสิทธิภาพเกิดขึ้นใน “โรงเรียนขนาดเล็ก” ซึ่งจากผลการศึกษาของ Lathapipat (2014) ชี้ชัดว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีต้นทุนต่อหัวในการจัดการเรียนการสอนที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ มากไปกว่านั้นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กยังมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ต่ำกว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่อีกด้วย (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) จากการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน ยังมีผลคะแนนที่น้อย โดยจะเห็นได้จาก การประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติในด้านการรู้เรื่องการอ่านเมื่อปี พ.ศ. 2555 (2012 PISA Reading Assessment) พบว่า เกือบ 1 ใน 3 ของนักเรียนไทยอายุ 15 ปี “รู้หนังสือไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้งานได้” (Functionally Illiterate) และยังขาดทักษะการวิเคราะห์ที่จำเป็นต่อการทำงานซึ่งต้องใช้ทักษะการอ่านที่สูงกว่าขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีคุณภาพแตกต่างกันสูงขึ้นในช่วงที่ผ่านมา โดยพบว่า นักเรียนที่ด้อยโอกาสและมีผลการเรียนไม่ดี จะกระจุกตัวอยู่ตามโรงเรียนขนาดเล็กในหมู่บ้าน ในเขตชนบทเนื่องจากขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการศึกษา รวมถึงปัญหาโรงเรียนไม่มีผู้บริหารขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน ซึ่งครูและผู้บริหารมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จากการสำรวจข้อมูลโรงเรียนขนาดเล็กตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 - 2559 พบว่า ปีการศึกษา 2554 มีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก 14,638 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 ปีการศึกษา 2555 มีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก 14,861 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 ปีการศึกษา 2556 มีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก 15,386 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 ปีการศึกษา 2557 มีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก 15,506 คน คิดเป็นร้อยละ 50.1 ปีการศึกษา 2558 มีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก 15,577 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 และปีการศึกษา 2559 มีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก 15,705 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 (Office of Basic Education Policy and Planning, 2017 : 2) ซึ่งสถิติข้างต้นชี้ให้เห็นว่าจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากอัตราการเกิดของประชากรที่ลดต่ำลงด้วย จากการรวบรวมข้อมูลปี 2559 พบว่ามีการควบรวมโรงเรียน

ขนาดเล็ก ในจังหวัดสุรินทร์จำนวนมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ เช่นเดียวกัน เนื่องจากขาดศักยภาพในการบริหารงานและไม่สามารถเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาได้ (Office of Basic Education Policy and Planning, 2017: 64)

ดังนั้นเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ด้านการบริหารจัดการโรงเรียนควบรวมโรงเรียนตามนโยบายโรงเรียนดีใกล้บ้านดังนั้นในบทความนี้จึงได้นำเสนอการศึกษาสภาพการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีการควบรวม ในพื้นที่อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ที่สะท้อนถึงการปฏิบัติงานในปัจจุบัน รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นและแนวปฏิบัติที่ดีต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหารจัดการ ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีระบบ (System Model) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่องการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กเข้าด้วยกัน ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลงาน 4) ผลลัพธ์ และ 5) ผลกระทบ เนื่องจากมีงานวิจัยบ่งชี้ว่า แนวคิดดังกล่าวสามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก และสามารถทำให้ทราบถึงปัจจัยที่สามารถส่งผลให้โรงเรียนมีศักยภาพการพัฒนาของโรงเรียนที่มีการควบรวมได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีการควบรวม ในพื้นที่อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนที่มีการควบรวม ตามกรอบทฤษฎีระบบ (System Model)
3. เพื่อศึกษาการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีการควบรวม ในพื้นที่อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. แบบแผนการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
2. ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนควบรวม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนโคกเพร็ดโนนจำปา หมู่ที่ 11 บ้านโคกเพร็ด ตำบลจอมพระ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ และ โรงเรียนบ้านหนองขาว ตำบลชุมแสง อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนควบรวม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ผู้สอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 4 คน ผู้ปกครองและนักเรียน จำนวน 30 คน ผู้แทนจากชุมชน ประกอบด้วย ตัวแทนชุมชน และนักวิชาการจำนวน 8 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาครูคณิตศาสตร์ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตน และ แผนการจัดการเรียนการสอน จำนวน 4 แผน 16 ชั่วโมง

4.1 ทำการรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสาร ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องภาคสนาม จากเอกสาร ตำรา วารสาร ข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 ทำการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ ประวัติความโรงเรียนควบรวม สภาพการศึกษาสภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนที่มีการควบรวม ในพื้นที่อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดย 1) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม 2) สัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ กับผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการแบบเจาะลึกกับผู้รู้เรื่องการควบรวมโรงเรียน ครู ผู้บริหาร และนักเรียน 3) การสนทนากลุ่มโดยคัดเลือกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชนชาวบ้าน และนักวิชาการ เพื่อนำผลจากการสนทนากลุ่มมาเป็นข้อมูลเพิ่มเติม หรือเติมเต็มข้อมูลจากการวิจัยที่ขาดเหลืออยู่ และเป็นการยืนยันความถูกต้องของผลการรวบรวมข้อมูล 4) บันทึกข้อมูลด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์ บันทึกเสียง และถ่ายรูป แล้วนำข้อมูลที่ได้นำสรุปแล้วทำการจัดหมวดหมู่เพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยแยกประเด็นตามขอบเขตของเนื้อหา โดยการนำทฤษฎีองค์การ ทฤษฎีบทบาท ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมและทฤษฎีขัดแย้ง มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ การจัดกระทำข้อมูลจะใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า

1. สนทนากลุ่มแบบไม่เป็นทางการกับอาจารย์รายวิชาการสอนหรืออาจารย์นิเทศ จำนวน 10 คน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาครูในเรื่องการออกแบบการสอน และการพัฒนานักศึกษาครู สำนวจความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่เป็นสถานปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับความสามารถในการออกแบบการเลือกใช้วิธีสอนและปัญหาของนักศึกษาครูคณิตศาสตร์ที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2560

3. สร้างเครื่องมือวิจัย ซึ่งประกอบด้วยเครื่องมือสำหรับทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอน และเครื่องมือสำหรับการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอน และแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตน

4. ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาครูเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของกระบวนการพัฒนารูปแบบ

5. นำแบบวัดความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอน และแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตน เสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็นภายใต้หัวข้อการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากการควบรวมโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อตอบคำถามการวิจัย

1. สภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนที่มีการควบรวม ในพื้นที่อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์

โรงเรียนบ้านโคกเพร็ดโนนจำปา และโรงเรียนบ้านหนองขาว เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่เข้าเกณฑ์การควบรวมในระยะที่ 1 คือภายในปี 2562 โดยย้ายทั้งครู บุคลากร และนักเรียนมาในภาคเรียนที่ 1/ 2560 โดยมีกระบวนการบริหารโรงเรียนก่อนควบรวม แตกต่างจากหลังควบรวม เนื่องจากมีบริบทที่แตกต่างกัน และมีรูปแบบมาตรฐานการเรียนการสอนแตกต่างกัน จึงทำให้ครู บุคลากรและนักเรียนต้องปรับตัว และเปลี่ยนกระบวนการบริหารโรงเรียน โดยมีวิธีการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการรวมโรงเรียนขนาดเล็ก คือ การคัดเลือกโรงเรียนขนาดเล็ก และการคัดเลือกโรงเรียนแม่เหล็ก 2) การบริหารบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และการมอบหมายงานตรงตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ 3) การบริหารจัดการวิชาการ ได้แก่ งานพัฒนาหลักสูตร งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งานประกันคุณภาพการศึกษา งานวัดผลประเมินผล งานธุรการประจำชั้นเรียน งานนิเทศภายในโรงเรียน งานวิจัย งานแก้ปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ 4) การบริหารการเงิน พัสดุ ที่ดิน อาคารสถานที่ 5) การบริหารจัดการการเดินทางไปเรียนรวม

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและการบริหารของโรงเรียนควบรวมในพื้นที่อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ก่อนควบรวมมีความแตกต่างกับหลังควบรวม เนื่องจาก ก่อนควบรวมครูมีภาระหน้าที่ในการสอนทุกวิชา ทุกชั้นเรียนรวมกัน ทำให้บางชั้นเรียนต้องเรียนผ่านสื่อโทรทัศน์ และไม่มีเวลาเรียนกับครูผู้สอน ครูมีหน้าที่ทำงานธุรการ รวมทั้งการบริหารงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

จึงทำให้ครูมีภาระล้นมือ ไม่สามารถเตรียมการสอนให้นักเรียนได้อย่างเต็มที่ ครูแล่นนักเรียนไม่ทั่วถึง ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนการบริหารหลังควบรวม ครูได้ย้ายมาปฏิบัติงานในรูปแบบองค์กรใหญ่ทำให้ครูมีภาระงานน้อยลง ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่หลักคือสอน เตรียมการสอนให้นักเรียน จัดเตรียมสื่อความรู้ที่ทันสมัย และกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างเต็มที่ ครูไม่จำเป็นต้องทำงานธุรการต่าง ๆ เนื่องจากโรงเรียนบ้านจอมพระ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบคอยในการจัดทำเอกสาร รายงาน ทั้งด้านการเงินและด้านวัดผลประเมินผลในภาพรวมของโรงเรียน ดังนั้นครูจึงสอนได้อย่างเต็มที่ และครูได้รับมอบหมายหน้าที่ตามความรู้ความสามารถ และวุฒิการศึกษาของตนเอง ดังนั้นครูจึงไม่ต้องสอนทุกวิชา และทุกชั้นเรียน

2. การพัฒนาตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนที่มีการควบรวม จากการวิจัย พบว่า

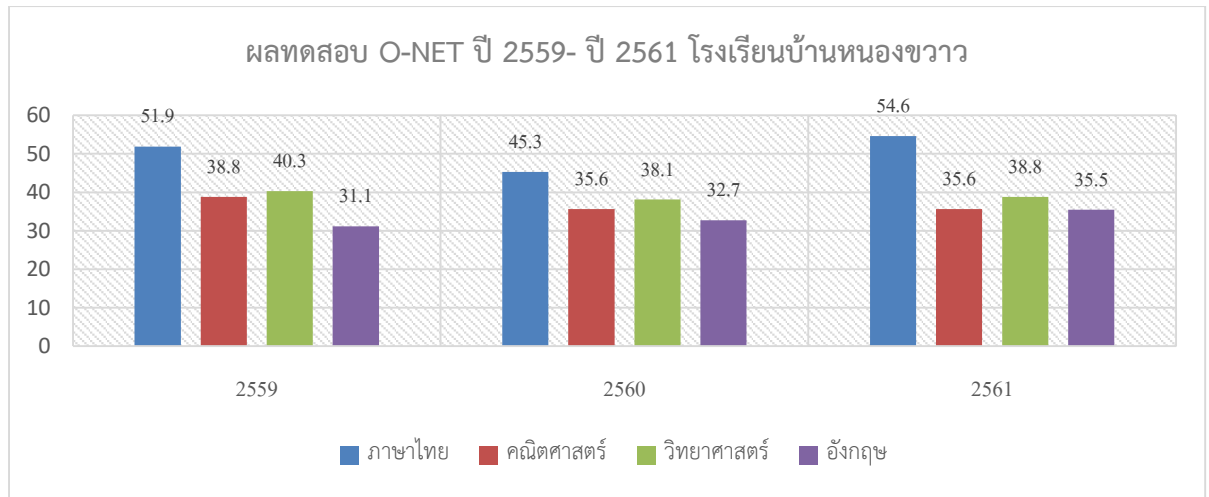
2.1 ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย โรงเรียนควบรวม อำเภอจอมพระ ได้แก่โรงเรียนบ้านโคกเพร็ดโนนจำปา และโรงเรียนบ้านหนองขาว นักเรียนก่อนควบรวมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยในปี 2559 มีจำนวนนักเรียน น้อยกว่า 40 คน และไม่สามารถจ้างครูหรือบุคลากรเพิ่ม จึงจำเป็นต้องย้ายมายังโรงเรียนควบรวม ฐานะทางบ้านนักเรียนส่วนใหญ่ ยากจน อาศัยอยู่กับตายาย โดยส่วนใหญ่มีระดับสติปัญญาในระดับปานกลางถึงน้อยเป็น ครู ผู้อำนวยการมีภาระงานล้นมือมากเนื่องจากทั้งสอนและทำงานธุรการ งานประชุมต่าง ๆ ตามที่ได้มอบหมาย จึงไม่มีเวลาสอนได้เต็มที่ ส่วนงบประมาณ ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลในแต่ละปีขึ้นอยู่กับอัตราการอุดหนุนรายหัวของนักเรียน คือ ระดับก่อนประถมศึกษา คนละ 850 บาท ต่อคน ต่อ ภาคเรียน หรือ 1,700 บาท ต่อคน ต่อปี ระดับประถมศึกษา คนละ 950 บาท ต่อคน ต่อภาคเรียน หรือ 1,900 บาทต่อ คน ต่อปี ซึ่งเป็นจำนวนเงินน้อยนิดในการพัฒนาโรงเรียน ส่วนผู้บริหารของโรงเรียนในปี 1/ 2560 ผู้อำนวยการของโรงเรียนบ้านโคกเพร็ดโนนจำปาย้ายมาพร้อมกันแต่ปฏิบัติหน้าที่ได้ 1 ปี แล้วเกษียณอายุราชการ ส่วนผู้อำนวยการของโรงเรียนบ้านหนองขาว ย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการในโรงเรียนขยายโอกาส ดังนั้นจึงไม่มีผู้อำนวยการตั้งแต่นั้นมา

2.2 กระบวนการบริหาร (Process) ประกอบด้วย กระบวนการเรียนการสอนเมื่อควบรวมแล้วโรงเรียนแม่เหล็กส่วนใหญ่มีสื่อการเรียนรู้ที่มีความทันสมัย มีคุณภาพ มีครูประจำชั้น และมีแหล่งการศึกษาเรียนรู้มากมาย ในด้านการนำนโยบายการควบรวมมาใช้นั้น ส่งผลดีสำหรับโรงเรียนที่ไม่มีความพร้อมในการบริหารโรงเรียนอย่างแท้จริง ส่วนคุณครูผู้สอนจะปฏิบัติหน้าที่ทุกอย่าง ทั้งผู้สอนและงานธุรการ ส่วนจำนวนโรงเรียนที่ถูกยุบรวมในอำเภอจอมพระนั้น มีจำนวน 2 โรงเรียนเท่านั้น คือโรงเรียนบ้านโคกเพร็ดโนนจำปา และบ้านหนองขาว

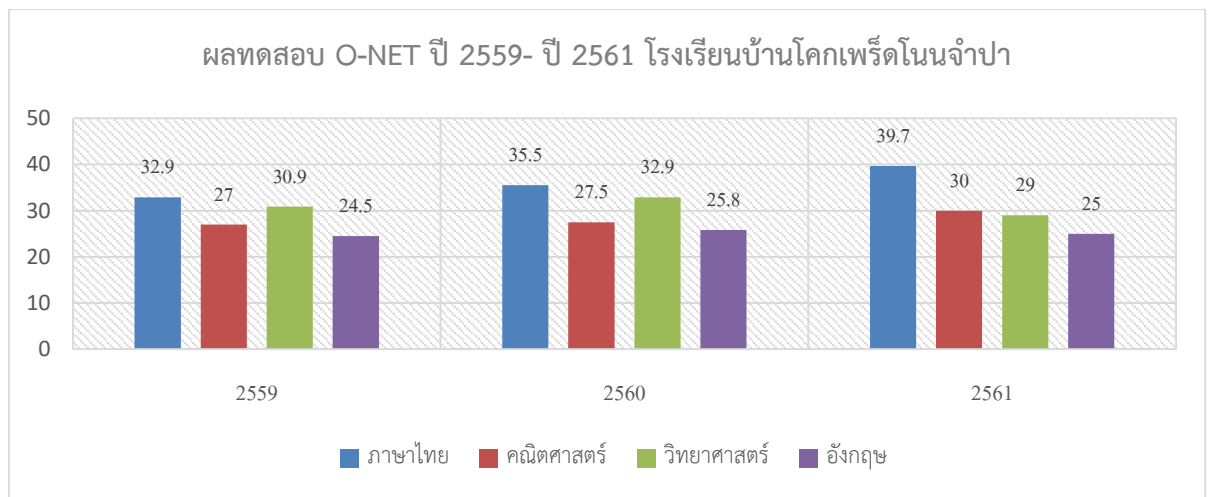
2.3 ผลงาน (Output) ประกอบด้วย จำนวนนักเรียนต่อห้อง จำนวนวิชาเรียน จำนวนชั้นที่สอน สัตส่วนครู สื่อ อาหารกลางวัน จำนวนนักเรียนต่อห้องก่อนควบรวมปี 2559 มีจำนวนมากกว่าหลังควบรวมในปี 2561 พบว่า มีจำนวนน้อยลงเนื่องจากนักเรียนจบการศึกษา อีกส่วนหนึ่งย้ายไปโรงเรียนอื่น จำนวนวิชาเรียน มีจำนวน 10 วิชา จำนวนชั้นที่สอน ในปี 2561 พบว่าโรงเรียนบ้านโคกเพร็ดโนนจำปา และโรงเรียนบ้านหนองขาว มีนักเรียนครบทุกชั้นคือ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 6 ส่วนภาระงานของครูโรงเรียนควบรวมที่ย้ายมานั้นมีหน้าที่สอน และเป็นครูประจำชั้น มีภาระงานเหมาะสมได้สอนเพียงหน้าที่เดียวเท่านั้น ส่วนสัตส่วนครูในโรงเรียนที่ควบรวมนั้นคือ ครู 1 คนต้องดูแลนักเรียนทุกชั้น ส่วนหลังควบรวมแล้ว 1 ห้องเรียนจะมีนักเรียนไม่เกิน 40 คน ซึ่งมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ก่อนที่มีการควบรวมคือจากสถานีโทรทัศน์ไกลกังวล และหนังสือเรียนเท่านั้น ส่วนเมื่อย้ายมาควบรวมมีสื่อการเรียนการสอน เช่น หนังสือเรียนครบทุกวิชา มีโทรทัศน์ และคอมพิวเตอร์ประจำทุกห้อง และมีห้องปฏิบัติการเช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาห้องสมุด สนามกีฬา สระว่ายน้ำ เป็นต้น ส่วนอาหารกลางวันโรงเรียนแม่เหล็กเป็นคนจัดหาอาหารให้รับประทานฟรี จากผลที่กล่าวมาแล้วนี้ การนำนโยบายควบรวมไปใช้ในพื้นที่จอมพระ ทำให้เด็กมีการปรับตัวในทางที่ดีขึ้น มีมาตรฐานในการเรียนการสอน ได้รับโอกาสในการเรียนรู้ และการได้รับความเอาใจใส่จากครูผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์ ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านการอ่าน คณิตศาสตร์และเขียนที่ดีขึ้นและสามารถปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้เป็นอย่างดี

2.4 ผลลัพธ์ (Effect) ประกอบด้วย ครูมีความพึงพอใจมาก ผู้ปกครองบางส่วนมีความพึงพอใจ เพราะบุตรหลานได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานที่ดีขึ้น บางคนไม่พึงพอใจเนื่องจากผู้ปกครองต้องเสียค่าใช้จ่ายให้แก่บุตรหลานในการไปโรงเรียนเพิ่มขึ้น ส่วนนักเรียนมีความความพึงพอใจมากเพราะมีอุปกรณ์การเรียนการสอนพร้อม มีกิจกรรมให้เล่นมากมายเพื่อนเยอะ

2.5 ผลกระทบการเรียนรู้ (Impact) จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา จะจัดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการสอบตามมาตรฐานการสอบวัดผลทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ทั้งสิ้นจำนวน 4 วิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ หลังควบรวม ปี 2561 มีคะแนนโดยภาพรวมมากกว่าก่อนควบรวม ดังภาพที่ 1 ส่วนโรงเรียนบ้านโคกเพร็ดโนนจำปา มีคะแนนโดยภาพรวมน้อยกว่าก่อนควบรวม ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อควบรวมแล้ว โรงเรียนมีเกณฑ์มาตรฐานที่มีคุณภาพ มีการวัดผลและประเมินผลชัดเจน ส่งผลให้คะแนนหลังควบมีคะแนนน้อยลง ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองขาว (ปีการศึกษา 2559 – 2561)

ภาพที่ 2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโคกเพ็ชรโดนจำปา (ปีการศึกษา 2559 – 2561)

3. การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีการรวบรวม ในพื้นที่อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์

3.1 ผลการประเมินการเรียนรู้ในระดับชั้นอนุบาล การวัดระดับในช่วงนี้จึงไม่ได้เน้นด้านวิชาการมากเท่าใดนัก ส่วนใหญ่การวัดผลประเมินผลจึงมีระดับการวัดตามเกณฑ์คือ ผ่านและไม่ผ่านเท่านั้น หลังจากการรวบรวม นักเรียนระดับชั้นอนุบาลสามารถผ่านวัดและประเมินผลตามเกณฑ์

3.2 ผลการประเมินการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า ผลการเรียนรู้ก่อนควมรวมของนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกเพ็ดโนนจำปา และโรงเรียนบ้านหนองขาวในปีการศึกษา 2557 – 2559 คือ นักเรียนระดับชั้น ป. 3 ถึง ป.6 มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่า การควมรวมโรงเรียนในปี 2560 – 2561 ทั้งนี้เนื่องจากการควมรวมทำให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ และการเรียนมีมาตรฐาน มีระบบการเรียนการสอนที่เข้มข้น ทำให้นักเรียนต้องปรับปรุงตนเองให้มีความขยันในการเรียนรู้และมีความรับผิดชอบในการเรียน การทบทวนเนื้อหาที่เรียนมากขึ้นกว่าเดิม

3.3 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า จะมีการวัดผลในระดับประถมศึกษาเท่า นั้น โดยมีการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน ด้วยกัน ประกอบด้วย ด้านรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความใฝ่เรียนรู้ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย และด้านมีจิตสาธารณะ โดยมีการวัด 2 ระดับ คือ ผ่าน และไม่ผ่าน ซึ่งผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนควมรวม คือ ผ่านเกณฑ์

3.4 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน พบว่า ทั้ง 2 โรงเรียน มีการวัดผลการอ่านที่แตกต่างกัน โดยโรงเรียนบ้านโคกเพ็ดโนนจำปา มีเกณฑ์การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) สามารถอ่านและหาประสบการณ์จากสื่อที่หลากหลาย 2) สามารถจับประเด็นสำคัญข้อเท็จจริง 3) ความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 4) สามารถเปรียบเทียบแง่มุมต่าง ๆ เช่น ข้อดี ข้อเสีย ประโยชน์โทษ ความเหมาะสม ไม่เหมาะสม 5) สามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านโดยมีเหตุผลประกอบ และ5) สามารถถ่ายทอดความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน โดยการเขียน โดยมีเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่าน ผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ก่อนควมรวม ปี 2557 - 2559 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับน้อยกว่าหลังควมรวมปี 2560 – 2561 ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนได้รับความเอาใจใส่จากครูผู้สอนตัวต่อตัว และผ่านการดูแลจากครูใกล้ชิดทำให้นักเรียนมีพัฒนาการอ่านและเขียนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งครูมีสื่อการสอนและมีกระบวนการสอนอ่านเขียนที่เป็นระบบ จึงส่งผลให้ระดับการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ในระดับดี ส่วนโรงเรียนบ้านหนองขาว มีเกณฑ์การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน 4 ด้าน ได้แก่ การอ่านออกเสียง อ่านรู้เรื่อง เขียนคำ และเขียนประโยค ผลการประเมินก่อนควมรวมระหว่างปี 2557- 2559 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับเท่ากับหลังควมรวมปี 2560 – 2561 ทั้งนี้เนื่องมาจากสติปัญญาและความบกพร่องทางสติปัญญา ทำให้พัฒนาการค่อนข้างช้า แต่ในภาพรวมเด็กมีการเรียนรู้และมีพัฒนาการด้านการอ่านและเขียนอย่างต่อเนื่อง

3.5 ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า จะมีการวัดผลในระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชุมนุมกีฬาและนันทนาการ และกิจกรรม

เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยผลจากการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียน
ควบรวม คือ ผ่านเกณฑ์

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากการรวมโรงเรียนขนาดเล็ก เข้า
ด้วยกันสามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า เกณฑ์การการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กนั้นจะ
กระทำต่อเมื่อ ในโรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนอยู่ต่ำกว่า 40 คน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนต่ำ มีครูผู้สอนไม่ครบชั้น มีเพียง 1 -2 คน ผู้บริหารมีงานล้นมือและต้องสอนด้วย ไม่มีเวลาใน
การพัฒนาโรงเรียน งบประมาณน้อยและไม่ได้รับการจัดสรรครูเพิ่ม เนื่องจากนโยบายปฏิรูป
การศึกษาในทศวรรษที่ 2 ปี 2552 มาตรการควบรวมโรงเรียนของรัฐบาล “ความคุ้มค่าคุ้มทุน”
โรงเรียนมีอาคารสถานที่ อย่างเพียงพอ ซึ่งสาเหตุที่ยังมีนักเรียนอยู่เพราะผู้ปกครอง ส่วนใหญ่คือ ตา
ยาย ส่วนพ่อแม่ไปทำงานต่างจังหวัด จึงไม่อยากให้บุตรหลานไปเรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ห่างไกล
บางครอบครัวมีภาวะยากจน การเรียนอ่อนมากเป็นผลมาจากสติปัญญาและกรรมพันธุ์ จึงไม่สามารถ
ส่งไปเรียนที่ห่างไกลได้ สอดคล้อง Runpab. (2014 : 310) ได้กล่าวว่า โรงเรียนที่ควบรวมนั้นมี
นักเรียนระหว่าง 20 – 30 คน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีครูน้อยกว่าชั้นเรียนที่มี
นักเรียน เรียนอยู่ เหตุที่นำบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กใกล้บ้านเนื่องจากเดินทางสะดวก
ส่วนหนึ่งเป็นเด็กต่างดาวเข้ามาเรียน โรงเรียนไม่ได้รับอัตราการบรรจุของครู ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า
ภาครัฐต้องการยุบเลิกโรงเรียนขนาดเล็กให้ได้ 50 เปอร์เซ็นต์จากที่มีอยู่ทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังได้
แสดงทัศนะไม่เห็นด้วยกับนโยบายควบรวมโรงเรียน โดยกล่าวว่า “รัฐต้องเป็นผู้สร้างไม่ใช่ผู้ทำลาย”
แม้โรงเรียนจะมีนักเรียนไม่มาก เหลือเพียงคนเดียวรัฐก็ต้องจัดการศึกษาให้นักเรียนในหมู่บ้านไม่ใช่
ไปยุบเลิกจนไม่มีโรงเรียนหลงเหลืออยู่ในชุมชนเลย (Runpab, 2014 : 310) นอกจากนี้ ผู้บริหาร
ประสบปัญหาภาระงานล้นมือไม่สามารถพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพได้ 2.จากผลการศึกษา
ด้านกระบวนการ พบว่ากระบวนการเรียนการสอน นักเรียนได้เรียนกับครูผู้สอนครบ 8 สาระการ
เรียนรู้ ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา ได้ฝึกทักษะ การอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ ได้รับโอกาส
เรียนทั้งในห้องเรียนและเรียนรู้จากการทัศนศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ เมื่อนำนโยบายการควบรวม
โรงเรียนส่งผลให้ครูมีการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากครูรับหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว
ครูมีเวลาพัฒนาสื่อการสอน นักเรียนส่วนมากมีผลการเรียนที่ดีขึ้น และได้ไปทัศนศึกษานอกโรงเรียน
ทุกปี โรงเรียนที่รับโอนได้รับงบประมาณเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนเด็กที่ย้ายมา ในส่วนการบริหาร

โรงเรียนควรวรรวมในด้านงบประมาณ อาคาร สถานที่ และการจัดการรถรับส่งเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่รับโอนย้ายเป็นผู้รับผิดชอบและบริหารจัดการทั้งหมด สอดคล้องกับ Runpab (2014 : 309) ที่กล่าวว่า บุคลากรพอใจที่ได้ย้ายไปอยู่โรงเรียนอื่นที่มีความพร้อม มีจำนวนผู้เรียนมากกว่า เพราะมีกำลังใจสอน ไม่เหงาเหมือนอยู่โรงเรียนเดิม ภาระงานสอนลดลงมากเพราะมีครูครบตามชั้นเรียน ทำให้มีเวลาสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูให้สูงขึ้น ส่วนผู้บริหารเมื่อโรงเรียนยุบไป ก็ย้ายไปบริหารในโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่ามีครูเพียงพอ มีความพร้อมเกือบทุกด้านทั้งงบประมาณ สื่ออุปกรณ์การสอน จึงมีความพึงพอใจที่ย้ายมายังโรงเรียนแห่งใหม่

3. จากการศึกษา ด้านผลลัพธ์ พบว่าครูมีเวลาในการจัดหาสื่อประกอบการเตรียมสอนเพิ่มขึ้น เอาใจใส่ดูแลนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Rodjay (2008) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากถ้าครูผู้สอนมีแรงจูงใจที่ดี มีความสามารถ ประสิทธิภาพ ทักษะ ความรู้ และมีกระบวนการในการจัดกิจกรรมและเนื้อหาสาระการเรียนการสอนที่เหมาะสม จะทำให้นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น และบางคนสามารถพัฒนาเป็นนักกีฬาโรงเรียนได้ ด้านสื่อมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสืบค้นแหล่งเรียนรู้ สร้างเครือข่ายทางการศึกษา สอดคล้องกับ Hunsaphiromchoce and Kakeaw (2014) ด้านการบริหารโรงเรียนควรวรรวม พบว่า ด้านงบประมาณ สถานที่ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ อุปกรณ์ สื่อการเรียนของโรงเรียนควรวรรวมจะถูกถ่ายโอนมายังโรงเรียนรับโอน มีการจัดบริการรถรับส่ง ผู้บริหาร จัดภาระงานสอนให้แก่ครูอย่างเป็นธรรมและมีความเหมาะสมตามวุฒิการศึกษา นักเรียนได้รับการบริการ ด้านการศึกษาเท่าเทียมกัน

4. จากผลการศึกษา ด้านผลกระทบ พบว่าครูและนักเรียนพึงพอใจ ผู้ปกครองบางคนไม่พึงพอใจเพราะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น พบปัญหาการเล่นเกมนักเรียนมากขึ้น บางคนพอใจเพราะได้รับนักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เนื่องจากการสอนมีคุณภาพ นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับ Wongpanit et al. (2009) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วม ของครอบครัวและชุมชนทำให้เกิดผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและทำให้เกิดผลทางบวกต่อโรงเรียนนักเรียนมีความพึงพอใจ เนื่องจากปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้แล้ว ส่วนผลกระทบด้านอื่น ๆ เช่น งบประมาณจัดสรรล่าช้า ทำให้การบริหารไม่คล่องตัว เช่น ค่าจ้างรถรับส่ง ไม่มีระบบการดูแลอาคารเรียน ครุภัณฑ์และสถานที่ของโรงเรียนควรวรรวมและปล่อยให้เป็นที่รกร้างเป็นแหล่งมั่วสุมยาเสพติด สอดคล้องกับ Hunsaphiromchoce and Kakeaw (2014) ที่กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสนใจ ด้านอาคารสถานที่/สื่อวัสดุ/อุปกรณ์/ครุภัณฑ์ คือ ไม่ปล่อยให้อาคารเรียนไม่

ปลอดภัย พื้นฟูพลัง ปลุกทำลาย ควรมีการบำรุงรักษา อุปกรณ์สื่อการสอนต่าง ๆ และอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีอื่น ๆ ในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เมื่อมีการมีการควรวรรณโรงเรียน โรงเรียนที่รับโอนย้ายควรสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครอง เช่น การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมชมผลงาน การเรียนการสอน การประกวดต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา

1.2 ควรให้บุคลากรในชุมชนของโรงเรียนควรวรรณ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนอย่างแท้จริง ร่วมวางแผนพัฒนาร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน ร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

1.3 เมื่อมีนโยบายควรวรรณให้โรงเรียนปฏิบัติตาม ภาครัฐต้องให้การสนับสนุน และเร่งดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณให้ตรงรอบ เพื่อความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการโรงเรียนควรวรรณที่กลับไปบริหารจัดการโรงเรียนในสถานะโรงเรียนขนาดเล็กอีกครั้ง

2.2 ควรศึกษาแนวทางการจัดการพื้นที่ในโรงเรียนควรวรรณที่ถูกทิ้งร้างให้สามารถสร้างประโยชน์ในชุมชนท้องถิ่นอีกครั้ง

2.3 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะและการเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนควรวรรณ

เอกสารอ้างอิง (References)

กมลวรรณ รอดจ่าย. (2552). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก). กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สุวิมล ว่องวาณิช และคณะ. (2552). รายงานการวิจัยการวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาการศึกษา
ของโรงเรียนภายหลังการประเมินภายนอกรอบแรก. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ณัฐกุล รุณผาบ. (2557, พฤษภาคม-สิงหาคม). “การศึกษาผลกระทบทางสังคมจากการยุบเลิก
โรงเรียนขนาดเล็กและแนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของ โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1”. *Veridian E-Journal*. 7(2) :
304–310.
- พัทธนันท์ หรรษาภิรมย์โชค จิราภรณ์ กาแก้ว. (2557, กรกฎาคม – ธันวาคม). “แนวทางการพัฒนา
คุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในชุมชน”. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 6(12) : 100-105.
- Lathapipat, D. (2014). *A Study on Closing the School Performance Gap through Better Public Resource Allocation : Thailand*. Forthcoming. Bangkok : World Bank.

Translated Thai References

- Rodjay, K. (2008). *Analysis of factors affecting the efficiency of small schools*. Bangkok : Chulalongkorn University. [In Thai]
- Office of Basic Education Policy and Planning, Office of the Basic Education Commission Ministry of Education. (2017). *A Guide to Good School Operations Near Home (Magnet)*. Bangkok : The Agricultural Cooperative Rally. Thailand. [In Thai]
- Wongpanit, S. et al. (2009). *Research Report, Analysis of Educational Development Process of School after the first round of external evaluation*. The Secretariat of the Council of Education. [In Thai]
- Nattakul Runpab. (2014, May-August). “The study of Social Impact of Small Size Schools’ Elimination and the Guideline to Development and Strengthen Small Size Schools Under the Office of Lumphun Educational Service Area 1”. *Veridian E-Journal*. 7(2). 304 – 310. [In Thai]

Hunsaphiromchoce, P. and Kakaew, J. (2014, July-December). “The Approach for Developing the Quality of Small Sized-Schools in the Community”. **Srinakharinwirot Research and Development Journal (Humanities and Social Science)**. 6(12) : 100-105. [In Thai]